

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	48000 Біологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

30.06.2021 р.

Справа № 0962/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 09 "Біологія" у складі:

Севериновська Олена Вікторівна – головуєчий,
Бедункова Ольга Олександрівна,
Бумейстер Валентина Іванівна,
Галкін Олександр Юрійович,
Горин Оксана Ігорівна,
Клімкіна Ірина Іванівна,
Колісник Ярина Іванівна,
Молодченкова Ольга Олегівна,
Поручинський Андрій Іванович,

за участі запрошених осіб:

Бережна Світлана Вікторівна, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності – представник ЗВО,
Леонтєв Дмитро Вікторович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48000
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

не застосовується

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

В окремих робочих програмах ОК, зокрема, «Фундаментальні та прикладні проблеми сучасної біології», «Методи біологічних досліджень», «Основи здорового способу життя», «Інформаційні системи та технології в науково-дослідній роботі», «Друга іноземна мова (англійська/німецька/китайська/ французька)», «Науково-педагогічна комунікація», «Фізіологія м'язової діяльності», «Методи аналізу біологічного різноманіття», «Загальна орнітологія та систематика птахів», зазначити чіткі та повні критерії оцінювання вказаних поточних і підсумкових контрольних заходів, наприклад таких як оцінювання доповіді, усне опитування, тестування, самооцінювання та колегіальне оцінювання аспірантів, виконання письмових завдань і т.п.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Для чіткого розуміння відповідності академічної та/або професійної кваліфікації викладачів цілям ОНП та ПРН у таблиці 2 "Зведена інформація про викладачів ОП" навести інформацію про викладачів, що читають дисципліни «Фундаментальні та прикладні проблеми сучасної біології», «Філософські фундації та етичні орієнтири конструювання наукових проектів».

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Внести інформацію про наукове керівництво д-р вет. наук, с.н.с. Музики Д.В. дисертаційними дослідженнями аспірантів (згідно відомостей СО) у документ "Дані про відповідність наукових інтересів керівника науковому напрямку дисертації аспіранта (докторанта)", що розміщений офіційному сайті ХНПУ у розділі Освітній процес та якість освіти аспірантури та докторантури <https://bit.ly/2U3c49k>

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування GER

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Здобувачі ВО мають доступ до потужного матеріально-технічного забезпечення і обладнання лабораторій ХНПУ ім. Г.С. Сковороди та інших регіональних інститутів. Доступ до навчально-методичного та інформаційного забезпечення ОП реалізовано в системі Moodle Університету та можливістю доступу до фондів бібліотеки ЗВО, яка дає можливість користувачам входу у мережу бібліотек Харкова та їхніх бібліотечних фондів. Розвинена інфраструктура ХНПУ ім. Г.С. Сковороди сприяє розвитку здобувачів ВО. Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми є безоплатний.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище ХНПУ ім. Г.С. Сковороди є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО. У ЗВО функціонує медичний пункт, психологічна служба, науково-методичний тренінговий центр соціального та професійного розвитку людини. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти моніториться проведенням відповідних анкетувань.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У ЗВО реалізовано інформаційну, правову, психологічну підтримку здобувачів ВО. Можливості для проведення науково-дослідної роботи та самореалізації аспірантів підтримуються органами студентського самоврядування, Спілкою студентів і молоді, Радою молодих учених.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами у ХНПУ ім. Г.С. Сковороди розроблена правова підтримка щодо порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, їхнього безоплатного забезпечення інформацією для навчання. Для осіб з обмеженою рухливістю створені умови щодо безперешкодного доступу до навчальних корпусів. У ЗВО функціонує Навчально-методичний інклюзивний центр.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Для запобігання, виявлення та протидії корупції у ЗВО впроваджено Антикорупційну програму ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. Вирішення конфліктних ситуацій регламентується Етичним кодексом ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, а також може бути вирішено за участі комісії з етики, комісії із запобігання і протидії дискримінації та сексуальним домаганням, психологічної служби університету. У ЗВО функціонує Гендерний центр, є «скринька довіри» та телефон «гарячої лінії». Здобувачі ВО ознайомлені з положеннями та процедурою оскарження конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Розглянути можливість врахування побажання аспірантів згідно прийнятого рішення щодо зміни переліку вибіркових дисциплін, зазначеного у Звіті про результати опитування здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності «091 - Біологія» щодо оцінювання якості реалізації освітньо-наукової програми «Біологія» за 2019-2020 н.р., не шляхом «ліквідації нефахових дисциплін» (що дають можливість формувати soft skills), а розширенням пропозиції вибіркових ОК, що відповідають науковій спеціалізації здобувачів ВО.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст ОНП та її освітніх компонент відповідає заявленим науковим напрямам і науковим інтересам аспірантів, спрямований і на формування активного науковця за спеціальністю 091 Біологія, і на підготовку здобувачів ВО до викладацької діяльності. Аспіранти, випускники і роботодавці під час зустрічей з ЕГ засвідчили відповідність змісту ОНП науковим інтересам здобувачів ВО.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Наукова діяльність аспірантів відповідає чотирьом науковим напрямам, які очолюють визнані фахівці – експерти своїх галузей. Аналіз представлених університетом матеріалів щодо відповідності наукової діяльності аспірантів напрямом досліджень керівників, а також зміст публікацій, розміщених у публічному доступі, засвідчує відповідність тем аспірантів і наукових інтересів та напрямів досліджень керівників. Це було підтверджено гарантом ОНП, аспірантами та їхніми науковими керівниками під час роботи ЕГ з фокус-групами.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

У ХНПУ ім. Г.С. Сковороди створено належні умови для проведення дослідницької роботи, апробації результатів наукових досліджень під час національних і міжнародних наукових заходів різного рівня. Для виконання наукової складової аспіранти мають вільний доступ до матеріально-технічної і навчально-методичної бази природничого факультету та університету (наукова бібліотека, спеціалізовані лабораторії тощо), а також можуть користуватися матеріально-технічними можливостями партнерських інституцій (національних і міжнародних), з якими укладено договори про співробітництво та про спільні наукові дослідження. Аспіранти мають можливість апробації результатів своїх досліджень на наукових семінарах кафедр, під час поточної атестації на засіданнях кафедр, на конференції щорічного звітування аспірантів, на постійно діючих на природничому факультеті конференціях.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

ЗВО спрямовує свою діяльність на інтеграцію учасників освітнього процесу до міжнародної академічної спільноти. Для забезпечення можливості долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти ХНПУ ім. Г.С. Сковороди укладено низку міжнародних договорів, що надає студентам, аспірантам та викладачам університету доступ до ОНП зазначених партнерських установ та забезпечує можливість стажування в них. Під час спілкування аспіранти підтвердили можливість залучення до міжнародної наукової спільноти.

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів мають визначний науковий потенціал, є активними науковцями, беруть участь у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У ХНПУ ім. Г.С. Сковороди сформована і діє система забезпечення академічної доброчесності. Усі учасники освітнього процесу обізнані і керуються в своїй діяльності нормами академічної культури і академічної доброчесності. Спираючись на результати аналізу інформації наведеної у відомостях самооцінювання, внутрішніх нормативних документів університету, інформації отриманої під час роботи ЕГ з фокус-групами зроблено висновок, що ХНПУ ім. Г.С. Сковороди забезпечує дотримання академічної доброчесності у дослідницькій діяльності наукових керівників та аспірантів, також внутрішніми нормативними документами ЗВО регламентовано процедури притягнення винних до відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Чітко сформулювати унікальність ОНП, вказавши пропозиції та особливості, що дозволять відрізнити дану програму від аналогічних.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

У структурно-логічній схемі вивчення освітніх компонент чіткіше представити взаємопов'язаність і наступність ОК. Виправити у таблицях 2.1. , 4 , 5 умовні скорочення вибіркового освітнього компонент з ОК на ВК (як зазначено у примітці до таблиці 5). Переглянути кількість і формулювання ПРН, а також забезпечення формування компетентностей та досягнення ПРН освітніми компонентами ОНП, зокрема, досягнення ПРН 10, 11, 12, 13, 14, 16 мало б відбуватись не тільки в межах однієї ОК. Рекомендовано під час чергового перегляду ОНП скорегувати її складові, враховуючи кваліфікаційні вимоги професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» .

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

У список рекомендованої літератури у Програмі вступного випробовування для вступників до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 091 Біологія внести сучасні джерела літератури та переглянути доцільність використання джерел 1960-80 рр. Ширше використовувати практики визнання результатів навчання здобутих в інших ЗВО та у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Оновити джерела літератури в окремих програмах ОК. Внести у силабуси ОК необхідну інформацію щодо програмних результатів навчання, форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Іntenсифікувати участь аспірантів у програмах академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Розробити та внести для оприлюднення у робочі програми всіх ОК, що розміщені на сайті ХНПУ, критерії оцінювання поточних і підсумкових контрольних заходів, які повинні бути повними, чіткими, зрозумілими, валідними.

Критерій 6. Людські ресурси

Для чіткого розуміння відповідності академічної та/або професійної кваліфікації НПП цілям ОНП та ПРН навести повну інформацію про викладачів та навчальні дисципліни у таблиці 2 "Зведена інформація про викладачів ОП", а також про наукових керівників дисертаційних досліджень.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Враховано позицію ЗВО щодо рекомендації по підкритерію 8.1. Збільшити кількість вибіркового ОК для кожного року навчання, що відповідають науковій спеціалізації здобувачів ВО, за їхнім проханням.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо вдосконалити інтерфейс сторінок сайту ХНПУ ім. Г.С. Сковороди для швидкого і зрозумілого пошуку необхідної інформації стейкхолдерами, наприклад, групувати інформацію про оцінювання якості ОНП з різних розділів (<https://bit.ly/3gIV4gn>, <https://bit.ly/3q4KoNs>, <https://bit.ly/3q8Wu7L>). Розташувати у відкритому доступі інформацію про всіх здобувачів ВО згідно їхньої кількості, зазначеної у відомостях СО (<https://bit.ly/35x9ydU>) та пропозиції стейкхолдерів до ОП після завершення громадського обговорення.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СЕВЕРИНОВСЬКА ОЛЕНА ВІКТОРІВНА